

KANNANOTTO

PÖYLIÖN MYLLY JA PATO SUOJATTAVA NYKYLIIKENTEELTÄ

Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry toimii Rovaniemen henkisen ja aineellisen perinteen säilyttämiseksi muun muassa vaalimalla rakennus- ja maisemaperintöä.

Vuoteen 1976 asti jauhanut Pöyliön vanha mylly säännöstelypatoineen kuuluu olennaisesti kotiseutumme henkiseen ja aineelliseen perintöön. Lapin lääninhallitus myönsi valtion rakennusperinnerahoista huomattavan avustuksen myllyn vuoden 1993 peruskorjaukseen, samoin Lapin Ely-keskus vuonna 2016 myllyn katon korjaukseen. Vuonna 2008 Lapin rakennusperinneyhdistys myönsi myllylle Hurrikas-palkinnon vanhan tyylin ja perinteen säilyttämisestä.

Yleiskaavassa 2002 Pöyliön myllyalue patoineen suojeltiin, samoin vieressä oleva Pöyliösaari Iso-Samperin kämppineen. Osa Pöyliöjärven itärantaa ja Pöyliörakkaa merkittiin kaupunkilaisten ulkoilu- ja virkistysalueeksi. Maakuntakaavassa on vastaavat merkinnät. Alue on osin kaupungin ja osin yksityisten omistuksessa.

Patoturvallisuudessa Pöyliön myllyn säännöstelypato kuuluu luokkaan III. Patovastaavaksi on kirjattu myllyn isäntä.

Pöyliöjärven itärannalla ei ole yleisiä teitä eikä katuja. Viimeksi alueen kulkuoikeuksia järjesteltiin isojaossa 1876 ja joissakin sen jälkeisissä vähäisemmissä tapahtumissa. Vähäinen kulku ohjattiin vuonna 1852 valmistuneen säännöstelypadon yli. Padon takana ei ollut asutusta. Autoja ei ollut. Kesämökit tulivat vasta 1900-luvulla.

Liikkuminen ja turvallisuus ovat noista päivistä perusteellisesti mullistuneet. Lainsäädäntö on tyystin toinen. On tullut tieliikenne-, yksityistie-, lakkaamis-, patoturvallisuus-, vesilaki jne. Yleensä ottaen kaikki maankäyttöä ja liikennettä koskeva on aivan muuta kuin tuolloin.

Lakkaamislailla (983/1976) isojaon tiet lakkautettiin. Säännöstelypadon yli ei ollut kuljettu sataan vuoteen ja se oli tuuhean metsän peitossa. Mylläri vain oli käynyt settiä säätämässä.

Pöyliöjärven itärannalle mentiin jokamiehen oikeudella myllyn alapuolella kulkeneita metsäpolkuja pitkin Pöyliöojan yli. Ajoneuvoilla ei ollut pääsyä Pöyliörakan puolelle, ei edes hevosella pahan ojan takia.

1980-luvulla padolle tarvittiin konetta töihin, joten puusto poistettiin padon harjalta. Siitä pitäen kulkijat ottivat tämän uuden reitin käyttöönsä. Auto oli kaikilla ja maastoliikennekin oli koneellistunut. Nykyisin liikenne kasvaa jatkuvasti.

Kaupunkilaisille pääsy suosituille ulkoilualueelle on pulmallinen, kun sinne ei mene yhtään rekisteröityä tietä. Ihmiset joutuvat hämillisinä kulkemaan toisten kotirauhan piirissä myllypihan ja huvilatonttien kautta. 150 metrin säännön mukaan niillä liikkuminen ei kuulu tapoihin. Huvilanomistajilla olisi raskaan kuljetuksen tarpeita, esim. likakaivon tyhjennys.

Yleinen etu vaatii Pöyliöjärven itärannalle nykyisen lainsäädännön mukaista koko alueen kattavaa yksityistietoimitusta. Pato- ja liikenneturvallisuuden vaarantava moottoriajoneuvoliikenne suojellun Pöyliön myllyn pihamaan läpi ja säännöstelypadon yli on katkaistava viranomaistoimenpiteillä. Myllykartano on edelleen vakinaisesti asuttu tila eläimiseen.

Yksityistiejärjestely tulee toteuttaa siten, ettei se riko maakunta- ja yleiskaavassa suojeltua ja hyvin säilynyttä Pöyliön myllyn kokonaisuutta. Toimituksessa tulee määrittää tienlinjaus riittävän kauas suojellusta alueesta. Säännöstelypadolle ajo on estettävä sululla.

Lausunto on käsitelty ja hyväksytty kotiseutuyhdistyksen johtokunnassa 12.12.2019

Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry

Esko Oikarinen
puheenjohtaja